

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N°. 143.

3. grudnia 1840.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — *Zagraniczne:* Hiszpanija: Flota francuzka pod Alikante. — Anglija. — Francuja: Całkowity adres izby parów i rozprawy nad nim. — Holanduja. — Belgija. — Niemcy. — Królestwo Polskie. — Rossyja. — Turcyja: Wiadomość historyczna o St. Jean d'Acre. — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Buczacz. — Peszt. — Gdańsk.

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

JCRMość raczył listem własnoręcznym zezwolić najlaskawiej na ponowioną prośbę prezydenta powszechnej kamery nadwornej Józefa barona Eichhoff o uwolnienie go od tej posady, a okazawszy mu zadowolenie z wypełnionych usług, zastrzegł Sobie JCRMość, wiadomości i doświadczeń jego w zawodzie urzędowania używać i dalej jeszcze przy wydarzonej sposobności.

JCRMość raczył najwyższym listem własnoręcznym, prezydenta jeneralnego obrachunkowego dyrektoryjum Karola barona Kūbek, mianować prezydentem powszechnej kamery nadwornej, w dowód zaufania w udowodnionych wiadomościach jego i doświadczeniu w zawodzie urzędowania.

JCRMość raczył drugiego prezydenta powszechnej kamery nadwornej, Fryderyka hrabiego Wilczka, mianować prezydentem jeneralnego obrachunkowego dyrektoryjum.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpanija.

Dziennik *Castellano* donosi z Walencji pod d. 7. listopada, że obecność eskadry francuzkiej na wodach pod Alikante, sprawiła przerażenie a zarazem zapal. Dnia 4go przybył nadzwyczajny goniec do Alikante, który komendantowi tego miasta przywiózł rozkaz, ażeby niezwłocznie postawiono Alikante w stanie obrony, w skutek wydanego przez rząd francuzki rozkazu, iżby eskadra popłynęła w to miejsce, dla otrzymania zadosyć-uczynienia za uwięzienie pana Sotelo z okrętu pod banderą francuzką.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Ces. austryjacki ambasador na londyńskim dworze książę Paweł Esterhazy, przybył do Londynu d. 16. listopada wieczorem.

Francuja.

Izba parów. Posiedzenie d. 17. listopada. Na początku dzisiejszego posiedzenia, na którym się książę Orleański i wszyscy ministrowie znajdowali, wstąpił p. Barthe na mównicę, w celu przeczytania w imieniu komisji projektu do adresu, odpowiadającego na mowę z tronu. Adres ten brzmi następnie: »N. Panie! Zbliżając się izba parów do tronu Twojego, poczytuje sobie za pierwszy obowiązek złożyć dzięki Opatrzności, która ocaliwszy przed niewielą dopięro dniami Twoję uświęconą osobę od straszliwego zamachu zbrodniczego, przez narodzenie się wnuka Twojego, księcia Chartres, nową nam daje rękojmię bezpieczeństwa dla naszej przyszłości i naszych instytucyj. — Spuszczając się Francuja z ufnością na sposób myślenia, o jakim nas państwa europejskie zapewniać nie przestają, nowy nadała popęd owemu duchowi przedsiębiorczemu i owym spokojnym pracom, tak dla rozwijania się publicznych bogactw i szczęścia ludu potrzebnym, gdy groźne wypadki zakłócili zgodność, która się tak dobrze uzasadnioną być zdawała. Śród takichto okoliczności postanowiłeś, N. Panie, zwołać izby przed oznaczonym czasem. Izba parów dziękuje WRMości za takowe postanowienie. Chciałeś, N. Panie, abyśmy mieli udział w dotyczących się dobra publicznego obradach i zażądałeś światłego współdziałania największych korporacyj państwa, zanim rząd WRMości zawyrokuje w pytaniach, które się z wszystkimi interesami ojczyzny łączą. — Zawarty między Cesarzem Austryjackim, Królową Angielską, Królem Pruskim, Cesarzem Rossyjskim i Portą Oto-

mańską traktat do uporządkowania stosunków między Sultanem a Baszą Egiptu i wyniki z tego czynności, spowodowały WRMość do użycia środków, przy pomocy których Francya z zupełną wolnością w swoich działaniach biegowi wypadków na Wschodzie przypatrywać się może. N. Paniel Polityka rządu Twego przyłożyła się z pomyślnym skutkiem w ciągu lat dziesięciu do zachowania ludzkości od owych wojennych zapalów, które postępy cywilizacyi wstrzymują i których szkodliwe skutki ludy przez bardzo długi czas czują; ale godność narodu jest jej żywiołem, i wiemy bardzo dobrze, jak dalece godność Francyi droga jest sercu jej Króla. Na głos Twój, N. Panie, powataliby Francuzi i raczejby wszelkie oliary ochoczo ponieśli, zanimby na poniżenie ojczyzny swojej zezwolić mieli. Spodziewamy się jednak, że słuszna i bezinteresowna polityka w gabinetach europejskich górę weźmie, i że utrzymanie równowagi między mocarstwami zapobieży wypadkom, którychby się Francya tém mniej obawiała, gdy rząd jej wszystko dla zapobieżenia tymże uczynił, co się tylko z honorem zgadza. — Dowiodłeś N. Panie, przy każdej sposobności, o ile Cię interes Hiszpanii obchodzi. Francya podziela życzenia WRMości pod względem utrzymania tronu Królowej Izabelli II. i instytucyj, na których się tenże opiera. Przejęłoby nas to żalem i boleścią, gdyby ów stary sprzymierzeniec Francyi, ledwie się odetchnęwszy po wojnie domowej, naraził się na nową chłostę bezzładu. — Wysłanie nowej siły morskiej, w celu utrzymania żądanego słusznie od Rzeczypospolitej Argentyńskiej zadosyć-uczynienia, dowodzi, że opieka rządu WRMości na wszystkie rozciąga się punkta, gdzie tylko interes Francyi zagrożony bywa. — Męstwo naszych żołnierzy na nowo się w czasie kilku pomyślnym skutkiem uwieńczonych wypraw w Algierze okazało. Dwaj synowie W. K. Mości podzielali niebezpieczeństwa; Francya zna już od dawna ich poświęcenie się i ich ducha obywatelskiego. Izba parów liczy na wytrwałość usiłowań rządu WRMości, aby bezpieczeństwo i dobry byt osad naszych w Afryce zabezpieczyć. — Budżet i rozporządzenia pod względem niespodziewanych ciężarów, jakie na kraj włożono, staną się przedmiotem ścisłej rozważy. Jeżeliby równowaga między dochodami a rozchodami miała być chwilowo zniesiona, karmimy się przecież tą nadzieją, że takowa znowu wkrótce przez staranność ścisłej i światłej administracyi przywrócona zostanie. — Izba parów z równą weźmie gorliwością pod rozważenie projekta do ustaw, jakie jej WRMość przedłożyć rozkażesz; ale nie możemy odkładać na-

dal podziękowania WRMości za gorliwą staranność, jaką około departamentów, przez wielkie nieszczęścia nawidzonych, okazałeś; z ukontentowaniem przyjmujemy przedłożone nam o tym przedmiocie wnioski. — Nierozsądne usiłowanie, jakiego miasto Bulonja widownią było, dowiodło, jak się stronnictwa pod względem uczuć Francyi mylą. Gwardya narodowa, armija, cała ludność, szły w zawody pod względem gorliwości i poświęcenia się. — N. Paniel Bezzładem tchnące namiętności nie zniechęciły się swoją własną niemocą; starały się one o utrzymanie dogodnego dla ich złodniczych planów zaburzenia; kusiły się one nawet o obrócenie na swą korzyść szlachetnej drażliwości wielkodusznego narodu. Stałe i nieugięte utrzymanie praw istniejących pierwszym jest obowiązkiem rządu. Prawa nigdy drzémac nie powinny. Publiczne swobody nawet byłyby zagrożone, gdyby się ponawianym napadom na nietykalne zasady konstytucyi i na podstawy, na jakich się towarzystwo opiera, udać miało, złudzić i zwiéść publiczne sumienie i wstrząsnąć zaufanie kraju w przyszłość swoją. — N. Paniel włożone na WRMość doświadczenia, posłużyły tylko do wystawienia w jaśniejszym świetle przywiązania i wdzięczności Francuzów; dzielili oni obawę rodziny WRMości. Izba parów, przywiązana do swej narodowej dynastyi, zawsze się za szczęśliwą poczytuje, ile razy tylko swoje współdziałanie przy spełnieniu wielkiego zadania WRMości oharować może.

W rozprawach, jakie w izbie parów nad wnioskiem do adresu powstały, po panu Dreux-Brézé zabrał głos baron Charles Dupin i usiłował przedewszystkiém wykazać czczość nadziei rozległych związków handlowych ze Wschodem, czém próżności francuzkiej pochlébiano. Francuzkie związki handlowe z zagranicą wynoszą (według jego zdania) na Zachodzie 900 milionów, na Wschodzie nawet 32 milionów fr. nie dochodzą. Poczem mowca rzekł między innemi: »Wy wszyscy, do których się tu zwracam, pomnińcie o tém: na Wschodzie mieszka uluda, na Zachodzie bogactwa handlowe są w rzeczywistości; tu postęp tam zatamowanie wszystkiego; na Zachodzie powinniśmy przede-wszystkiém szukać naszych owoc niosących sprzymierzy, naszych korzystnych związków i naszych braterskich od ludu do ludu stowarzyszeń, które są stokroć mocniejsze niż życzliwość lub nieprzychylność przemiennych ministerjów.« — Mowca przechodząc potem na zarzut, że honor Francyi i równowaga Europy wymaga, by Mehmeda Alego wspierano, mówił: »W imię nietykalności Państwa Otomańskiego chcę, ażeby Fran-

cyja tak samemu Sultanowi jakoteż wspierającym go czterem mocarstwom wojnę wydała, iżby Mehemed Ali w żadnym przypadku: czy jest buntownikiem lub nie, czy jest upartym lub nie, nie stracił prowincyi Egiptu, w której zaledwo jest dożywotnym Baszą. Nareszcie spodziewają się, że cała Europa z przemocy lub bojaźni ulegnie; dlatego chcą uzbroid 900,000 ludzi, pod pozorem utrzymania równowagi europejskiej. Rząd francuzki przygotowuje się właśnie obchodzić sprowadzenie śmiertelnych zwłok największego z wojowników, którego wielkie dzieła historyja zapisała. Napoleon w pięknych dniach swojego panowania, na szczycie potęgi, jako samowładny monarcha będący w posiadaniu trzeciej części Europy, mając w Prusach i Austrii sprzymierzeńców i niemal podwładnych, chciał uzbrając także 900,000 wojska Europę podbić pod awc berło. Teraz nie zaślepiając się prze-
 pychem, albo mówiąc raczej balwochwalstwem jego uroczystości pogrzebowych, gdy ujrzycie trumnę jego zajmującą miejsce w kościele inwalidów, gdzie ołtarz żywego Boga się wznosił, zapytajcie się go o skutek więcej niż ludzkich jego nateżeń, a on wam odpowie: »Doszedłem aż do St. Jean d'Acre; byłem na Elbie, przybywam z St. Heleny, a imię moje Napoleon!«
 Liczycie może na potężniejszy, do skutków i zwycięstw zdatniejszy jenijusz, chcąc nierówniejszą jeszcze rozpocząć walkę? Czyż zapomnacie o tem, że sam Napoleon, który tak cudotwornym tak wzniosłym był na bojuwisku, dyktując plany wypraw mających być przez innych wykonanemi, rzadko tylko wielkie pomysły swoje tak widział urzeczywistnione, jak na to zastugiwały? — P. Charles Dupin porównawszy następnie prawdziwy stan rzeczy na Wschodzie ze zwo-
 dnicami doniesieniami gazet, w końcu tak się wyraził: »Wszelka uluda znikła już teraz o istotnej potędze, o finansach Mehemeda Alego i Ibrahima Baszy. Przyszłość tych mężów jest w ich terażniejszości zapisana: sąd boży ich czeka. Lud powstaje już do wolności; Syryja zrywa jarzmo, a ja dziękuję za to obrońcy ludów i sprawiedliwości. Ponieważ ucucie litości nie bije w sercu twórców poczwórnego sprzymierza, więc Egipt pozostanie pod żelaznym berłem Mehemeda Alego; lecz on ma już lat 74, nieszczęście wzbudzi w nim coś podobnego do skruchy, nie wiele majeszcze do życia, a Egipt, który pod jego rządem o miliona ludzi uszczuplał, może przy jego śmierci przestanie być krajem, gdzie mimo cudotwórczej żyźności przyrody, rodząj ludzki tak prędko znikła, jak tego nie zaznano od wieków Alatyka i Attyli. O jak wielką, jak piękną rolę

mogła była Francyja grać śród tego poświęcenia ludów tyranowi, gdyby była we wschodniej Afryce naśladowała Gelona, który Afryce kartageuskiej pokój i potęgę tylko pod tym warunkiem przywrócił, ażeby oliary z ludzi ustały! Zastrzeżcie sobie, wy ministrowie francuzcy, nie to, ażeby Mehemed Ali miał więcej prowincyj do wyludnienia, lecz ażeby pozostawionych mu krajów na przyszłość nie mógł wyludniać; zastrzeżcie sobie, ażeby siła armii jego nie przewyższała ludzkiej siły rozplodu; zastrzeżcie sobie, ażeby nie był dłużej samowładnym panem uprawianej przez jego poddanych ziemi i ażeby biedni Fellahowie byli przynajmniej panami potu swego czoła; żądajcie, ażeby owe tak łagodne, tak dobroczynne ustawy, które w Guilanie dla dobra Państwa ogłoszono, owo szlachetne dobrodziejstwo Abdul - Medszyda nie li tylko na pozór wykonywane było w Egipcie; wtedy zasłużycie się ludzkości i to uzyskacie, co się przyzwoleniem nazywa, ale wielkiem nieocenionem przyzwoleniem, które błogosławi imię francuzkie, a zarazem pokój świata utrzyma.« — Hrabia Montalembert, który po przeszłym mowcy nastąpił, wystawił również w najjaśniejszym świetle dospotyzm Mehemeda Alego i bezzasadność wszelkich urojonych zdań o jego potędze i wielkości, oburzając się na to, iż mogło zajść niejakię zbliżenie się między krwawą parodyją cywilizacyi a cywilizacyją Francyi. »O ileż byłoby lepiej (mówił), gdybyśmy byli zachowali nasz odziedziczony wpływ w Konstantynopolu i utrzymali to przedmurze niepodległości europejskiej, gdzieśmy piérwsze zajmowali miejsce, niżli odważając się na wszystko dla despotyzmu człowieka z Alexandry, który z niczego powstał! Nie chcieliśmy tego uczynić; koleją niepojętych uchybień poświęciliśmy najpiękniejsze polityczne położenie w świecie, i sprowadziliśmy ów traktat z dnia 15. lipca, przeciw którego skutkom teraz powstajemy! Szczerze sędzę, że traktat ten jest złym; że Anglija mimo jego terażniejszego skutku przekona się kiedyś, iż była od Bossyi uwiedzioną; że lord Palmerston krajowi swojemu i potomności winien będzie ciężką odpowiedzialność za zerwanie sprzymierza z Francyją, które czuwało nad najświętszymi interesami Europy. Przyłączam się zupełnie do szlachetnych zdań przeszłego prezydenta rady w jego nocie z dnia 8. października o moralnych skutkach tego traktatu.«
 W dalszym ciągu swęj mowy hrabia Montalembert zarzucal wszystkim ministrom, tak pod restauracyją jakoteż pod rządem lipcowym, że nie wspierali Turcyi ani przeciw Rossyi (1829.), ani później przeciw Ibrahi-

mowi Baszy, i że dzielnośm wdaniem się nie zapobiegli protektoratowi rossyjskiemu. »Francyja (mówił) moralną przewagę swoję w Europie wtedy dopiero odzyska, kiedy ujrzymy ją broniącą sprawiedliwej i ludzkiej sprawy, o której prawości ludy się przekonają. Gdyby chciano nawet przeciw całej Europie prowadzić wojnę za sprawiedliwość i naruszoną świętość traktatów, zgodziłbym się na to, gdyż możnaby śmiało liczyć wtedy na wielką moralną siłę; ale wojna za liaszę Egiptu obojętnie przyjętąby została od tych nawet w Europie, którzy nie tchną duchem nieprzyjaciół« (*Dokończenie rozpraw nastąpi.*)

Pisma paryskie z dnia 19. listopada zawierają koniec rozpraw w izbie parów nad projektem adresu. Paragraf włożony doń przez hrabiego d'Harcourt a poświęcony wspomnieniu Polski, przyjęty był bez żadnej zmiany 110 głosami przeciw ośmiu i brzmi jak następuje: »Mamy nadzieję, że rząd WRMości zwróci życzieliwą uwagę na sprzyjażniony naród, który nadwzręczonym został w zastrzeżonych mu traktatami swobodach i prawach.« — Głównym mowcą na posiedzeniu dnia 18. listopada był minister sprawiedliwości p. Guizot w tonie bardzo spokojnym.

P. Dupin przyjął wybór sprawozdawcy. Komisarze oświadczyli, że jeżeli wyboru nie przyjmie, to obiorą pana Salvandego. Oświadczenie to skutkowało. Praca pana Dupin zapewne na posiedzeniu dnia 21. listopada odczytana będzie.

Lord Granville, ambasador angielski na francuzkim dworze, miał dnia 16go listopada wieczorem trzykrotną naradę z panem Guizotem. Ponieważ rano otrzymał depesze z Londynu, wnioskują więc, że coś ważnego musiało przyjść od gabinetu angielskiego do rządu francuzkiego. Tegoż wieczora jeszcze adjutant marszałka Soult'a odjechał do Londynu.

Gazette de France donosi, że zagrabiono znowu broszurę demokratyczną, pod tytułem: *Evangile du Peuple*, u jej wydawcy pana de Gallois.

Donoszą z Lugdunu pod dniem 16. listopada, że Rodan i Saona, wskutek ulewnych deszczów, znowu się podnosić zaczynają.

Złożony z 800 ludzi batalijon legii cudzoziemców, uformowany przez jenerala Castellane w Perpignan z wychodzców hiszpańskich, którzy dobrowolnie służbę przyjęli, wsiadł dnia 4go listopada w Portvendres na pokład korwet *Oise* i *Marno*, dla popłynienia do Algiéru.

Pani Laffargo podala nareszcie prośbę o kasacyją wyroku sądu asyzów w Tulle. Prośba ta opiera się na siedemnastu punktach.

Holandyja.

Piszą z Hagi pod d. 14go listopada: »Dziś przedpołudniem holenderskie towarzystwo ratunkowe odbyło na wybrzeżu Sandvoorts bardzo szczęśliwą próbę z nowym aparatem, którym za pomocą wystrzelonej kuli znajdującemu się na otwartem morzu statkowi, więcej niż o 130 sążni od brzegów oddalonemu, posłano linę ratunkową. Wystrzaly dawano w burzy i na przeciw wiatru, a jednak nie zmyliły nigdy wytkniętej mety.«

Belgija.

Zapewniają że nowa część pożyczki, mówią iż 37 milionów, d. 11go listopada zawartą została lub jest bliską zawarcia z braćmi Rothchildami. Pożyczka ta ma być zaciągnięta po 5 procentu, a kura emisyjny 97 $\frac{1}{2}$ wynosić.

Niemcy.

Dnia 18. listopada wydany zbiór ustaw hano-werskich zawiera królewski patent z dnia 6go t. m., mocą którego ustawa o wyborach deputowanych na powszechnem zgromadzeniu Stanów ogłoszoną będzie, a termin do rozpoczęcia Sejmu na dzień 2. grudnia r. b. przeznaczono.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 26. listopada. —

Radca tajny Turkull, minister sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, po półrocznym pobycie w Warszawie, wyjechał wczoraj do Petersburga. (K. W.)

Rossyja.

Przez ukaz cesarski do kapituly orderów rossyjskich d. 7. października wydany, mianowany został kawalerem orderu 3go. Jérzego klasy 4tej JCM. Arcyksięzę Austryjacki Fryderyk, w oznakę szczególnego meztwa i waleczności, okazanej przy zdobyciu szturmom miasta Saïdy w Syryi. (K. W.)

Od 27go października do 3go listopada przybyło do Petersburga z zagranicy dwadzieści trzy okrętów z ładunkiem zboża i maki.

Turcyja.

W Dodatku do »Gazety Państwa Tureckiego« z d. 17go *Ramazanu* 1250 (11go listopada 1840) czytamy następującą urzędową wiadomość o wzięciu Saint Jean d'Acru:

»Z raportów Izzeta Baszy, z któremi syn jego Ata Bej Efendy przybył tu we środę w nocy, powzięliśmy tę szczęśliwą wiadomość, że wojsko i floty d. 7go *Ramazanu* pod Akką

(St. Jean d'Acree) stanęły; że okręty o godzinie 8mej, jak dalece ich położenie na to pozwalało, że wszęch stron rozpoczęły ogień na pomienioną twierdzę; że po trzygodzinnym ogniu zaczął się jeden z magazynów prochowych twierdzy, przez którego wybuch straciła życie znaczna liczba żołnierzy nieprzyjacielskich, przyczem do twierdzy do samej nocy strzelano, podczas gdy jej baterye prawie już zupełnie umilkły; i że gdy około godziny trzeciej w nocy załoga twierdzy, nie mogąca się dłużej utrzymać, odeszła, wojsko lądowe wyprawy zajęło twierdzę, gdzie zabrano w jeńce 3000 żołnierzy egipskich i zdobyto wszystkie nader znaczne zasoby nieprzyjaciela, jakoto zboże, proch, działa i inny materjał wojenny.»

Doniesienia z Konstantynopola pod d. 11. listopada dodają do powyższej urzędowej wiadomości: »W Saint Jean d'Acree znalaziono 550 sztuk dział, mnóstwo amunicyi i broni, 35000 cetnarów prochu i 5000 kies (2,500,000 tureckich piastrow) w gotowiznie, jakoteż mnogi zapas żywności. — Sprzymierzeni tylko nieznaczną ponieśli stratę. Poległo 5 Turków, 15 Anglików, między którymi jeden oficer z fregaty *Talbot*, i 2 Austryjaków, jeden majtek z fregaty *Medea* i jeden artylerzysta z fregaty *Guerriera*. Liczba rannych na wszystkich trzech eskadrach wynosi 44 osób. Okręty wojenne nie wielką tylko w urzędzeniu swoim szkodę poniosły.»

»Doniesienia z Bajrutu pod d. 6. t. m. zawierają wiadomość, że naczelnik Metułów z Homs, Emir *Mohammed Harfusz*, w 150 konnicy uciekł z Damaszku i do wyzrzczonego przybył miasta. Według podań jego, *Ibrahim Basza* zbierał szczątki armii swojej w obozie pod Malaką i w Damaszku. Wojsko jego, którego ogólną liczbę na 15 do 18,000 podają, było jednak tak zdemoralizowanem, że niepodobna myśleć mu o jakimś istotnem przedsięwzięciu. Tym czasem największymi okrucieństwami starał się on zatrzwać górali, nałożwszy u. p. cenę na głowę buntowników, a schwytanych niezwłocznie karząc śmiercią.»

»Na c. k. wojennym statku parowym *Marianna* przybyli tutaj: turecki wiceadmirał *Walker* i syn soraskiera *Izzet Mehmed Basza*. Prawie równo-cześnie zawinęły do Bosforu: c. k. bryg *Montecuculi* i fregata egipska *Kafe Szeich* z jeńcami egipskimi, wzięta przez komodora *Napier* zaraz po rozpoczęciu środków zmuszających.»

»Przed kilką dniami przybyli tutaj z Bajrutu na rosyjskim wojennym statku parowym *Gwiazda polarna*: pp. *Laurin*, *Wagner* i bra-

bia *Medem*, konsulowie generałi Austrii, Prus i Rosyi w Alexandryi.»

»Wyniesiony na stopień generała król. angielski pułkownik *Sir Charles Smith*, z powodu słabego stanu zdrowia odwołanym został do Anglii, a kierunek działań wojennych w Syrii powierzono generałowi *Lochmusa*.»

Miasto, port i twierdza *Saint Jean d'Acree* (Akka) na wybrzeżu syryjskiem, dawniej *Ptolomaida* zwane, przez wojenne czyny z dawniejszych i terazniejszych czasów zwróciło na siebie publiczną uwagę, na jaką przez położenie i ważność swojego miejsca zasługuje. Jako siedziba baszalikatu tegoż samego nazwiska, obejmuje 251 mil kwadratowych, liczy 420,000 mieszkańców, z których 16000 w samem mieście przebywa, i jest składem syryjskiej bawełny, którą z tego portu wywożą.

Port ten w czasie, w którym z zatargów pomiędzy Wschodem a Zachodem wyniknął *Lewant*, był głównem miejscem wylądowania Krzyżaków, a po upadku Jerozolimy siedzibą zakonu kawalerów *S. Jana*.

Gdy *Saladyn* przez zdobycie Jerozolimy w roku 1187 powaśnionych z sobą Chrześcijan do milczenia przymusił, i gdy ci w roku 1189 po raz trzeci krucyjatę podnieśli, wystąpili nakoniec w Syrii roku 1191 *Filip August* Król francuzki i *Ryszard Lwie serce* Król angielski, którzy w *Saint Jean d'Acree* na ląd wysiedli. Właśnie miano przypuszczać szturm do tej twierdzy, którą już prawie przez dwa lata w oblężeniu trzymano, gdy Król *Filip*, przybywszy d. 13. kwietnia, nakłonił Chrześcijan do oczekiwania na *Ryszarda*, który będąc dawniej jego nieprzyjacielem, teraz zaś jako towarzysz broni z nim się połączył. *Ryszard* przybył do obozu dnia 8. czerwca. Następnie dnia 13go lipca zdobyto szturmem twierdzę *Saint Jean d'Acree*. *Leopold VI.* książę Austrii i Styrii, zwany *ciotliwym*, po śmierci *Cesarza Fryderyka I.* zostawszy naczelnym dowódczą wojsk niemieckich, wdarł się z swymi żołnierzami pierwszy na mury miasta, i na jednej z dobytch wieżyc swoje chorągiew zatknął. Król *Ryszard* przybywszy później w to miejsce, kazał ją zrzucić, a natomiast angielską chorągiew wywiesić. Książę *Leopold* za powrotem do obozu swojego wojska miasto zrzuconej chorągwi wywiesić kazał swój krwią zbroczony kaftan, który tylko pod przepaską pozostał biały i niezbroczony, i od tego czasu barwa biała i czerwona, barwami Austrii się stały. Barwy te powiewały o zachowanie praw i cywilizacyi we wszystkich walkach, których bojowiska później się w inne okolice przeniosły.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

(3) *Lwów d. 2. grudnia 1840.* Ceny niektórych produktów w handlu hurtowym w mon. konw.: Cetnar wosku żółtego 84 zr., miodu z woszczynami 18 zr. do 18 zr. 30 kr., patoki 17 zr., łożu (topionego) w beczkach 20 zr., w wantuchach 21 zr. 30 kr., oleju lnianego surowego 14 zr., oleju konopnego surowego 15 zr. do 15 zr. 30 kr., oleju rzepakowego surowego 15 zr. 30 kr. do 16 zr., konopi przednich 13 kr. 30 kr., średnich 12 zr., potażu ze słomy 5 zr. 45 kr., z drzewa 8 zr. m. k. — Korzec (140 ł) siemienia lnianego 3 zr. 30 kr., kopru 15 zr., anyżu 16 do 17 zr. m. k.

Za *fracht* od cetnara płaci się: do Wiednia 3 zr., do Pragi 3 zr. 12 kr., do Berna 2 zr. 36 kr., do Opawy 2 zr. 6 kr., do Białej 1 zr. 48 kr. m. k. — Do Wrocławia 1 tal. 22 śr. gr. mon. prus. — Do Czerniowiec 1 zr. 24 kr., do Stanisławowa 54 kr., do Tarnopola 36 kr., do Brodów 36 kr. m. k.

Buczacz d. 27. listopada 1840. Ceny są u nas następujące: korzec pszenicy 6 zr. 30 kr. do 7 zr., żyta 5 zr. 30 kr. do 6 zr., jęczmienia 4 zr. do 4 zr. 30 kr., hreczki 3 zr. do 3 zr. 30 kr., owsa 2 zr. do 2 zr. 24 kr., ziemniaków 50 kr. w. w. — Garniec szumówki 13 do 15 kr., okowitej 30 stopniowej 22 do 23 kr. m. k. — Cetnar miodu z woszczynami 15 do 16 zr., oleju konopnego *netto* po 14 zr. m. k.

Peszt d. 20go listopada 1840. Ukończony właśnie jarmark na ego Leopolda, w ogóle nie wypadł zadowolniająco; szczególnież też towarów rękodzielniczych sprzedaż hurtowna poszła bardzo niepomyślnie, gdyż tylko ordynaryjne sukna dość dobry miały pokup. Przedaż drobna powiodła się nieco lepiej. — Obrót produktów krajowych był wprawdzie daleko znaczniejszy, jednak nie można powiedzieć, aby we wszystkiem sprzedających zadowolnił. Welna jednej strzyży średnio-cienka i ordynaryjna spadła znowu o kilka zł. reńs. na cetnarze. Tak tych gatunków, jako i welny dwojój strzyży zimowej i letniej wiele sprzedano. — Miód i łój topiony trzymały się w cenie. — Olej rzepakowy podniósł się nareszcie o 15 kr. na cetnarze. — Dębianki poplaczają ciągle dobrze. — Wódka jeszcze nie spadła. — Zboża nawet przy miernych cenach, mały pokup. — Rogacizny

wiele sprzedano, po miernych cenach. — Gotowizny brak. — *Disconto* bardzo wysokie. —

Ceny niektórych artykułów na giełdzie w mon. konw. zapisane:

		złr. kr. —	zr. kr.
Wódki żytniej ordynar. wiadro		6 24	do 6 36
Sliwowicy banackiej	—	7 —	— 8 —
Konopi apatyńskich nieczesanych cetnar		7 30	— 10 —
Welny: Jednej strzyży:			
bardzo cienkiej	cetnar	115 —	— — — —
cienkiej	»	60 —	— 85 —
średniocienkiej	»	50 —	— 60 —
ordynaryjnej	»	31 —	— 45 —
dwojój strzyży:			
zimowej cienkiej	cetnar	48 —	— 54 —
— śred. cienkiej	»	88 —	— 45 —
— ordynaryjnej	»	28 —	— 34 —
letniej cienkiej	»	50 —	— 54 —
— śred. cienk	»	40 —	— 40 —
— ordynaryjnej	»	32 —	— 38 —
Cygary banackiej mytój	»	32 —	— 38 —
Krajczanki mytój	»	26 —	— 30 —
plawionój	»	24 —	— 28 —

(*Pesther Hand. Zeit.*)

Gdańsk d. 21. listopada 1840. Targ nasz zbożowy szedł w tym tygodniu bardzo oziębło, gdyż doniesienia z zagranicy nie są do kupna zachęcające, zkąd wnosić możemy że u nas ceny spaść muszą. Płacono 1 aszt pszenicy 128 do 130 ł po 340 do 365 zł. pr., żyta 117 do 119 ł po 210 do 214 zł. pr., grochu siwego od 250 do 260 zł. pr., fasoli 290 zł. pr., siemienia lnianego od 400 do 425 zł. pr., rzepaku 540 zł. pr.

(*Prus. Hand. Zeit.*)

S p r o s t o w a n i e.

W przeszłej Gazecie nr. 142 na ostatniej stronie, w artykule »Najnowsze podania statystyczne o Lwowie« w wierszu 10tym od spodu zaszła omyłka druku, i tak: podano iż przy rękodzielnictwie i rzemieślnach zajętych jest Chrześcijan 1109, a Żydów 352, ma zaś być: Chrześcijan 1103, a Żydów 952.

T E A T R P O Ľ S K I.

Jutro: (po raz pierwszy) *Piekna maseczka, czyli: ostatnia awanturka*, komedya w 5 aktach. (Trzeci występ JPana Dawisona.)